

Ola Wergeland Krog
Stiksmoveien. 468
1892 DEGERNES

Epost: ola@wkn.no

SAKSBEHANDLER: MONIKA OLSEN

ARKIVKODE: 2015/2884 - 432.3 DATO: 07.05.2015
STYRESAK: 2015-8

Tillatelse til å fly fjernstyrt flyvende fotoplattform i Ytre Hvaler nasjonalpark

Søknad datert 17.02.2015 ble behandlet i Ytre Hvaler nasjonalparkstyres arbeidsutvalg 07.05.2015.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Det gis tillatelse til omsøkt aktivitet i Ytre Hvaler nasjonalpark 9. mai 2015. Tillatelsen gjelder metode og omfang som beskrevet i søknaden, med følgende vilkår:

- samlet flyvetid skal ikke overstige 20 minutter
- flyvehøyden må tilpasses slik at den ikke forstyrrer hekkende fugl på bakken

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Vi ønsker å motta kopi av eventuelt produkt.

Oversendelse kan gjøres som vedlegg til e-postadresse: fmospostmottak@fylkesmannen.no.

Sekretariatets forslag til vedtak

Det gis tillatelse til omsøkt aktivitet i Ytre Hvaler nasjonalpark 9. mai 2015. Tillatelsen gjelder metode og omfang som beskrevet i søknaden, med følgende vilkår:

- samlet flyvetid skal ikke overstige 20 minutter
- flyvehøyden må tilpasses slik at den ikke forstyrrer hekkende fugl på bakken

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Vi ønsker å motta kopi av eventuelt produkt.

Oversendelse kan gjøres som vedlegg til e-postadresse: fmospostmottak@fylkesmannen.no.

Saksfremlegg til nasjonalparkstyret

Sak 2015-8 Tillatelse til å fly fjernstyrt flyvende fotoplattform i Ytre Hvaler nasjonalpark.

Søknad til nasjonalparkstyret

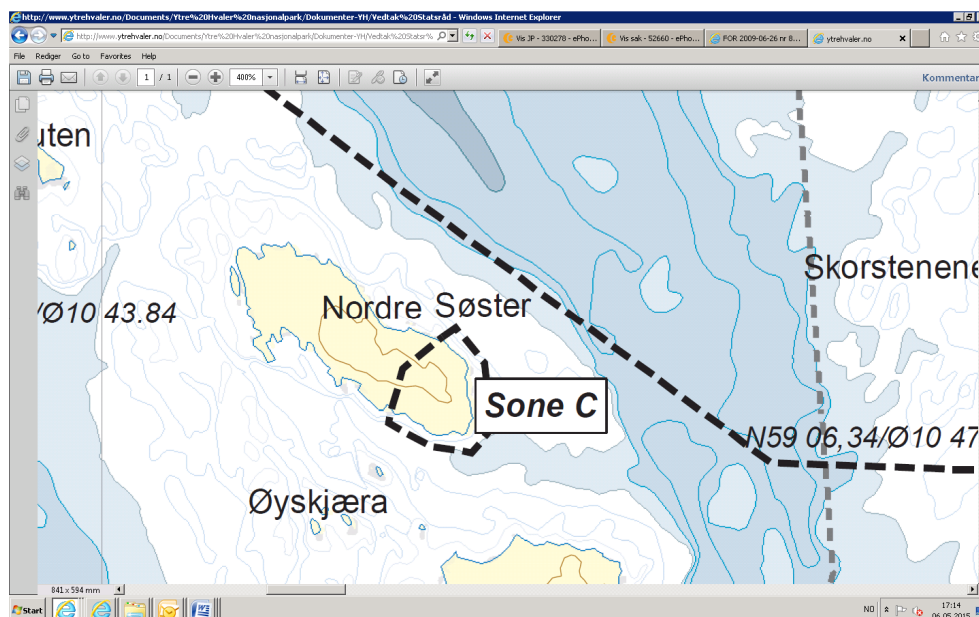
Ola Wergeland Krog har sendt følgende søknad til nasjonalparkstyret:

Undertegnede, sammen med en gruppe strandryddere, vil rydde strendene på Nordre Søster (unntatt ferdselsforbudsområdet) på strandryddedagen den 9. mai.

Vi ønsker å dokumentere ryddingen med videofilming fra en fjernstyrt flyvende fotoplattform. Denne er ca. 0,5 x 0,5 m stor og flyvehøyden blir neppe mer en 10-30 m med kun noen minutters flyvetid.

Blir opptakene gode så er planen å bruke disse for å promotere strandrydding som positiv og meningsfull friluftssaktivitet.

Søker har forklart at utstyret som søkes brukt er batteridrevet, lett drone/hexakopter med minikamera, som lager lite lyd.

Hjemmelsgrunnlag

Ytre Hvaler nasjonalpark ble opprettet 26.06.2009. Verneformålet (§ 2) for Ytre Hvaler nasjonalpark er å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge,
- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi,
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 3.1 a) er dyrelivet på land og i sjø, herunder hi, reir, hekke-, yngle og gyteplasser vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse.

Bruk av flyvende fotoplattform er ikke forbudt etter bestemmelsen om motorferdsel forbud, men omfattes av verneforskriften § 3 pkt. 7.2 Støy. *Unødvendig støy er forbudt. Bruk av vannscooter, motordrevet modellfly, motorisert isbor o.l. er forbudt.* Det er etter vår vurdering ikke en egen spesifisert bestemmelse i verneforskriften for å gi dispensasjon til den omsøkte aktiviteten. En søknad må derfor behandles etter naturmangfoldloven § 48.

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven (nml) § 48 første alternativ gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Hvorvidt det skal gis dispensasjon, må vurderes konkret i det enkelte tilfelle. Vernemyndigheten må påse at det ikke gis tillatelse til tiltak på en måte eller i et slikt omfang at det får en vesentlig negativ effekt på verneverdiene.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskrifter. Prinsippene gjelder kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning, hvem som skal bære kostnadene ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering av saken

Det søkes om å bruke flyvende fotoplattform for å filme strandrydding 9. mai på Nordre Søster utenfor ferdselsforbudssonen - sone C (se kart over). Flyvehøyden blir neppe mer en 10-30 m, og kun med noen minutters flyvetid. Opptakene er planlagt å bruke for å promotere strandrydding som positiv og meningsfull friluftaktivitet. Utstyret som skal brukes er batteridrevet, lett drone/hexakopter med minikamera, som lager lite lyd, i motsetning til droner med bensindrevet motor, som kan lage en del støy.

Det er viktig at det rike dyrelivet i nasjonalparken vernes, og forbudet mot skade og unødvendig forstyrrelse er i denne forbindelse sentralt. I bestemmelsene er reir- og yngleplasser nevnt særskilt. Dyrelivet er spesielt sårbart i hekke- og yngletiden, og forstyrrelser kan virke negativt på dyrenes hekke- og ynglesuksess, også utenfor ferdselsforbudssonen. Etter vår vurdering er støy et økende problem også i naturområder, og unødvendig støy må unngås i verneområdet. Her må ulempene vurderes opp mot fordelene.

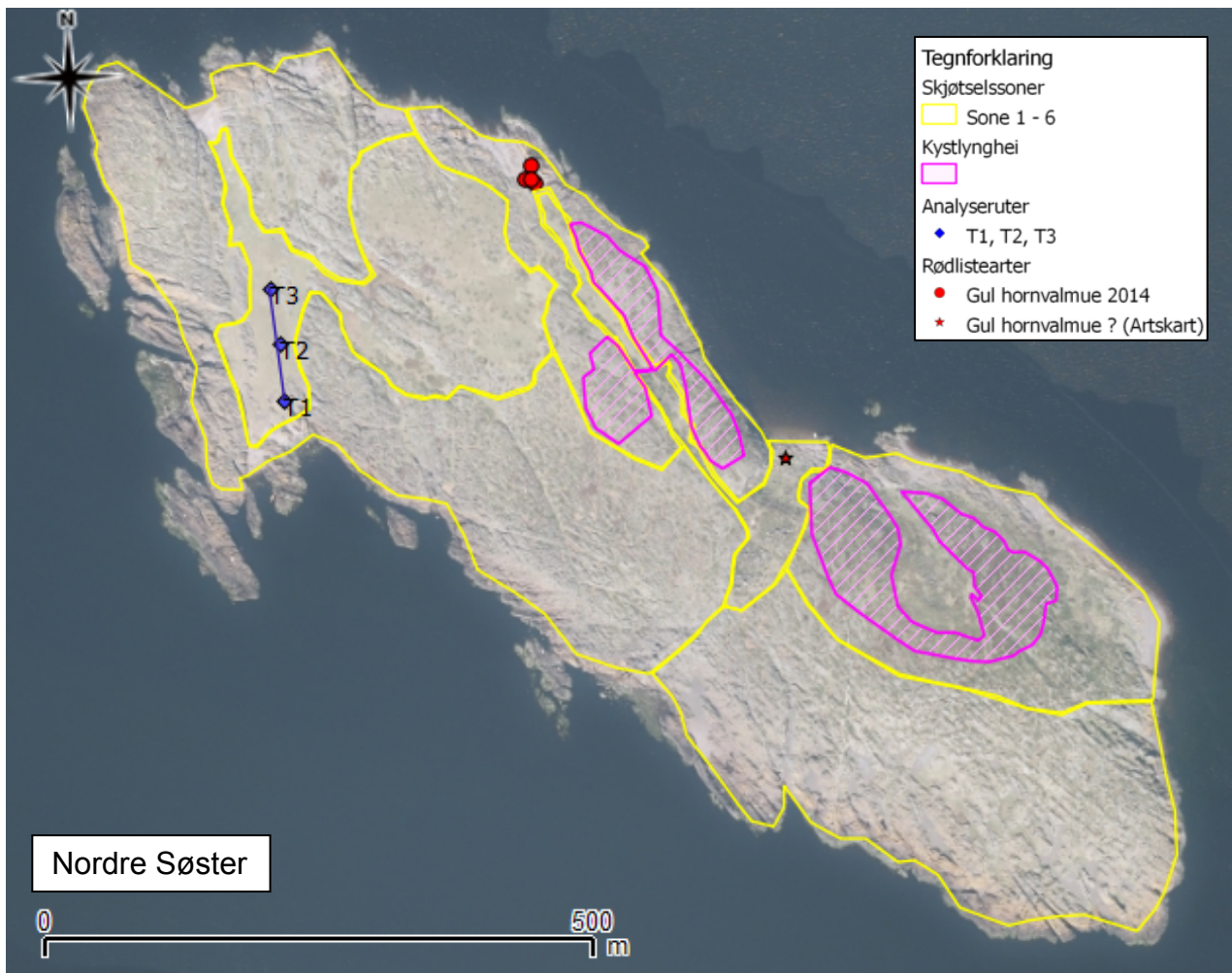
Søknad om dispensasjon etter første ledd i § 48 skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. Det skal vurderes om vilkårene i § 48 er oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt gir likevel ikke krav på dispensasjon.

Naturvernområdene representerer viktige leveområder for dyrelivet, og representerer også svært verdifulle deler av den felles nasjonale naturarven. Det er et mål ved forvaltningen av områdene at de skal vernes, men også at allmennheten skal ha mulighet til å oppleve naturverdiene. Med noen unntak særlig knyttet til yngletiden er det således fri ferdsel i naturvernområdene.

Filming og fotografering for et bredt publikum er også en måte å la allmennheten ta del i naturkvalitetene i verneområdene. I noen tilfeller vil imidlertid dette komme i konflikt med vernebestemmelsene. Det kan gjelde bruk av utstyr som lager unødig støy, eller "nærgående" filming som kan forstyrre dyrelivet.

Søker framstår som svært seriøs, og den omsøkte filmingen er knyttet til en aktivitet som er i tråd med verneformålet; man vil samtidig rydde strender på Nordre Søster på den nasjonale Strandryddedagen 9. mai. Filmopptaket er planlagt å bruke for å promotere strandrydding som positiv og meningsfull friluftaktivitet.

I medhold av naturmangfoldloven (nml) § 8 skal offentlige beslutninger være kunnskapsbasert. I denne saken har vi tatt utgangspunkt i eksisterende kunnskap hentet fra utkast til forvaltningsplan og rapport 1/2004 (*Forslag om nasjonalpark i Hvaler og Fredrikstad kommuner. Verneverdier. Fylkesmannen i Østfold*). Registreringer i Naturbase og Artskart har også blitt lagt til grunn. Det er registrert 2 ulike naturtypelokaliteter på Nordre Søster i Naturbase; naturbeitemark, som omfatter så å si hele arealet på øya, og en grusstrand. Deler av arealet som inngår i naturbeitemarka på Nordre Søster klassifiseres nå som kystlynghei. Grusstranda har forekomster av gul hornvalmue (se kartfigur). Deler av Nordre Søster (sone C) er avsatt til hekkeområde for sjøfugl med ferdselsforbud fra 15. april til og med 15. juli. Aktiviteten vil foregå i god avstand fra dette området.

Etter vernebestemmelsene § 3 pkt 7.1 er det forbud mot forurensning og forsøpling i Ytre Hvaler nasjonalpark. Fakta om drivende søppel i havet er også viktig informasjon for vår marine nasjonalpark. I 2010 ble det offentliggjort en rapport utarbeidet av FN-organisasjonene FAO (FNs matvareprogram) og UNEP (FNs miljøprogram), som anslo at det årlig havner 6,4 millioner tonn søppel i havene. Det aller meste – 80 prosent – er søppel som stammer fra landjorden. De resterende 20 prosentene kommer fra skip, oljeinstallasjoner og fiskefartøyer. Og når søppelet brytes ned til små partikler, konkurrerer det med plankton og havner i næringskjeden som føde for fisk, skilpadder og andre sjødyr. Det er funnet sprøyter, lightere og tannbørster i magene til døde sjøfugl. Det er funnet hval med magene tilstoppet av plastposer. Millioner av fugl, sjøpattedyr, skilpadder og fisk dør hvert år som følge av plastmateriale i havet, enten fordi de hekter seg fast i det, eller fordi de spiser det.

Mange tonn av det marine avfallet havner som søppel på nasjonalparkens strender, og mye plukkes hvert år opp av Skjærgårdstjenesten. Det er meget ressurskrevende – om umulig - å holde strendene i nasjonalparken helt fri for marint avfall slik situasjonen med marint avfall er i dag. Det er derfor viktig å motivere frivillige til å delta i strandryddingen. Forvaltningsmyndigheten vurderer kunnskapsgrunnlaget som tilstrekkelig, og i vurderingen blir det ikke lagt vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9.

Søker har lagt vekt på å redusere forstyrrelsene på dyrelivet; man skal ikke bevege seg inn i ferdselsforbudsområdet, og man vil filme kun med noen få minutters flyvetid i begrenset høyde. Etter vår vurdering er det derfor ikke fare for at aktiviteten i forbindelse med filmopptakene vil kunne bidra til at den samlede belastningen på naturmiljøet blir for stor, jf. § 10. Sett i lys av informasjonsverdien som

filopptaket kan ha, og de store utfordringene vi har med marint avfall i en marin nasjonalpark, vurderes fordelene med filming å være større enn ulempene.

I vurderingen av prinsippet om samlet belastning, skal det også vurderes om tiltaket kan ha presedensvirkninger som på sikt kan påvirke naturmangfoldet negativt. Vi har tidligere hatt en søknad av lignende karakter, og ser at bruk av fotoplattformer/droner generelt er økende. Opptakene er planlagt å bruke for å promotere strandrydding som positiv og meningsfull friluftaktivitet, og utstyret som skal brukes er batteridrevet, lett drone/hexakopter som lager lite lyd. Vi forventer ikke å få mange tilsvarende søknader i fremtiden. Vi vurderer dermed faren for uheldige presedensvirkninger til å være svært begrenset.

Vi er også av den oppfatning at kravet til valg av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12, er oppfylt, da fotoplattformen som brukes er batteridrevet, og derfor lager ubetydelig støy. § 11 vurderes som lite aktuelle i denne saken.

Etter forvaltningsmyndighetens vurdering vil tiltaket ikke stride mot vernevedtakets formål. Vi vurderer det slik at denne tidsbegrensede aktiviteten heller ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltaket kan dermed tillates med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven.

Klageadgang

Dette vedtaket kan med hjemmel i forvaltningsloven påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. En eventuell klage sendes til Miljødirektoratet via nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Dette dokumentet er ekspedert uten underskrift

Monika Olsen e.f.

NASJONALPARKFORVALTER/

SEKRETÆR FOR YTRE HVALER NASJONALPARKSTYRE

Kopi til:

Statens naturoppsyn Hvaler	Skjærgårdens Hus, Vadbenken 8	1680	SKJÆRHALDEN
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	Moss
Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	Fredrikstad
Østfold Politidistrikt	Postboks 73	1701	SARPSBORG
Miljødirektoratet	Postboks 5672, Sluppen	7485	TRONDHEIM